

SÜMEGE ÉS VIDÉKE

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sümege, Horvát Gábor könyvkereskedésében.

Előfizetési árak:
Egész évre 8 K, félévre 4 K, negyedévre 2 K. — Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések egyösszeg szerint:
A nyílt tér sora 1 korona.

A kolera ellen.

A veszedelmes rém elleni védekezés céljából járásunk főszolgabírája részletes rendeletben adott utasításokat a járás jegyzői karának. A rendeletből közöljük a következő fontosabb részeket:

A nagyméltóságú miniszterelnök úr az egész kormány nevében hazafias felhívást intézett a közegészségügyi hatóságokhoz az ázsiai kolera elleni védekezés céljából a társadalmi egészségügyi szolgálat szervezése és hatályos működése érdekében.

A felhívás szerint az a feladat, hogy a társadalom tevékenységét megnyerjük és szervezzük arra a célra, hogy az egyrészt a betegek ápolásában, másrészt pedig az övrendszabályok végrehajtásában úgy a betegnek és hozzátartozóinak, mint az orvosoknak, a hatóságnak, a községnek és ez utóbbiak községeinek már attól az időtől kezdve, hogy a betegség gyanúja felmerült, folytonosan segítségére legyen abból a célból, hogy a beteg megfelelő elhelyezés, elkülönítés, ellátás, gondos ápolás és gyógykezelés által az életnek és hozzátartozóinak megtartassék, hogy a betegség terjedése a beteggel érintkezettek fertőtlenítése, megfelelő elkülönítése, megfigyelése, ellátása útján és az öv-

rendszabályoknak a beteg s a fertőzésre gyanúsak körül általában minden tekintetben való pontos alkalmazása által meggátoltassék s embertársaink, a társadalom, a község, a vármegye és hazánk attól megmentessék és mindazok a bajok és szerencsétlenségek, amelyek ily betegségek fellépésével mindenkor karöltve járnak, hogy ha a védekezés nem teljesítetik kellő eréllyel megelőzhetők, elkerülhetők legyenek. A feladat tehát igen nagy, de szerencsés megoldásának üdvös hatása még nagyobb.

A kolera betegség terjedését, járványossá váló kifejlődését és borzalmaival a tapasztalatok szerint az idézi elő, hogy a lakosság megijed a betegségtől és hogy az óvintézkedések nem lesznek rendszeresen alkalmazva; kiemeli a felhívás, hogy egyetlen betegség nincs olyan, amellyel szemben annyira biztos hatással lehetne védekezni, mint a kolera ellen és hogy a sikeres védekezés érdekében semmi sem szükséges más, mint elövigyázat és az övrendszabályok szigorú betartása; kiemeli azt is, hogy olyan áru, illetőleg tárgy (élelmi, ruházati stb. cikk), amely a kolera magában véve átszarmaztatná, egyáltalán véve nincsen; a koleraszabályzatban említett ragályfogó tárgyak azért vannak ilyeneknek jelezve, mert a kolera anyag s azzal a kolera csirák könnyen rájuk tapadnak. Hogy

miként kell ezen ragályfogó tárgyakkal eljárni, azt a kolera ellen való védekezés céljából kibocsátott szabályzat és utasítás írják elő.

A község előzetes tájékoztatása céljából hangsúlyozom, hogy a belehelt levegővel a kolera nem terjed, egyedül a kolera csirák fertőznek, melyek a kolera beteg ürülékében és hányadékában vannak és a betegséget csak abban az esetben kaphatja meg más is, hogyha a kolera csirák az általuk szennyezett kezeiről és tárgyairól az ember szájába, illetőleg gyomrába és beleibe kerülnek; a fővédekezés tehát abban áll, hogy a kezek mindenkor, de általában véve étkezés előtt fertőtlenítő oldattal megmosassanak és hogy a fertőzöttségre gyanús tárgyakkal úgy bánjunk el, ahogy ezt az utasítás II. és következő szakaszai, valamint az általában már kiadott népszerű utmutatásban foglaltak előírják.

Múlhatatlanul szükséges tehát, hogy a község általában véve és főként azok, akik a társadalmi egészségügyi szolgálatnak megnyerhetők lesznek, az előadottakról kitaníttassanak, sőt az utasítással lehetőleg elláttassanak, illetőleg az rendelkezésekre bocsáthassék.

A kolera gyanús megbetegülések kö-

Háború a levegőben és a vizen.

Azok a stratégiai és hadviselési tankönyvek, amelyek a most folyó világháború eseményeiből fogják megállapítani a tanulnivalókat, bizonyára bő fejezeteket fognak szentelni a levegőnek és a vizen is.

A levegőháború magában véve az eddigi tapasztalatok szerint utópiának tekinthető. A repülő katonának az a feladata, hogy lásson és nem az, hogy harcoljon. A francia repülők ezt az alapvetést követik. Egy német léghajós nemrég felderítő szolgálat közben két francia aeroplánnal találkozott. Minthogy azt hitte, hogy megfogják támadni, egyenesen nekirohant az egyiknek, hogy megsemmisítsék és lezuhánásra késztesse. A francia repülők azonban gyorsan megfordultak és kikerülték a németet.

Azt mondják, hogy az aviatikusnak nagyon kellemetlen a gyalogsági tűz, főleg a gépfegyver tüzés. Mihelyt a repülő meghallja az alatta elfütyülő kék babszemek ismert muzsikáját, jól teszi, ha magasabbra száll. Másrészt a gyakorlat bebizonyította, hogy a gép sikját érő lövéseknek nincs komolyabb következménye; az így csak akkor válhat kritikusá, ha a motor fontosabb részeit vagy a benzintartót éri a golyó. Ágyutűznek általában nagyon csekély hatása van és eddig csak egy esetet tudunk, amikor a tüzérség leszedett egy francia aeroplánt. A híres Garros ült rajta, aki sokáig tartotta a magassági rekordot. A gépet teliben találta a srápnél. Egyszerre lángba borult a szer-

kezet és mint kő hullott a földre.

A német repülőállomások szervezete főleg a forgalmi anyagok szállítása ebben a háborúban különösen működött. Voltak olyan repülőállomások, amelyeket egész közel vittek az ellenséghez, mégis bőségesen elváltak látva a repüléshez szükséges anyagokkal.

A német repülők a legnehezebb feladatokat is hidegen végezték el. A lövés által okozott lyukakat, mint valami célpontot, ragasztották le és láták el datummal. Van olyan gép is, amelyen már egész esomó tapasztalható. A német aviatikus lélekjelenlétéről a következő történet mesél:

Egy fiatal aviatikus tisztet és sofőrjét autómobilon előre küldték, hogy alkalmas kikötő helyet szemeljenek ki jóval a tüzvonalon túl. Rá is akadt ilyen helyre az erdő szélén és épp azon buzgolkodott, hogy a helyet a szokások fehér szalagokkal megjelölje. Az erdőből három zuáv lépett ki. Nyomban rájuk rontott és dörgő hangon kiáltott rájuk francia nyelven:

— Fegyvereket eldobni; kezet föl!

A zuávok fegyverei zörögve hulltak a földre és a társaság megadta magát. Alig ért azonban véget ez a veszedelem, az uton, melyen a tisztnek visszamennie kellett, porfelhő mutatkozott, amely legnagyobb meglepetésére nem volt más, mint nagy csapat francia lovasság. A fiatal német ekkor sem vesztette el lélekjelenlétét. A három zuávot leültette az autóra; kettőt hátra ültetett, miután jól megkötözte őket, melléjük ült a sofőr, aki zuáv sapkát tett a fejére. A harmadikat a vezető

helyéhez kötötték. A tiszt elindította a gépet és pokoli tempóval robogott el a lovasszattal előtt. A francia huszárok megvoltak róla győződve, hogy a gép a zuávokkal csakis francia autóból lehetett és vidáman lenggették sikkajukat a menekülők után. A fiatal aviatikus ép állapotban érkezett övéhez és átszolgáltatta három foglyát.

Sokkal veszedelmesebb dolog a levegő háborújánál a víz alatt való küzdelem. Egy müncheni katona nemrég német tengeralattjárón tette meg az utat Skóciáig. Erről az utjáról a következőket írta meg egy müncheni lapban:

»Ezeröttszáz méternyire az ellenségtől vidáman harmonikáztunk. És az ellenség nem is hallotta, sőt mi magunk sem, olyankor ha a motor nagy zajt csapott. Füleink nem hallotta, amit a harmonika játszott. De látuk a dalt, a muzsikusz mozdulatait, arcjátékán, ujjain, amelyek a taktust verték, magán a hangszereken. És ordítva énekeltek mégsem hallottuk a dalt. Ennyire lármáznak a gépek a tengeralattjáró hajón!

Hogy mit tudok erről az utunkról? Ugyis szólván semmit! Csak egyet tudunk: vagy győzni, vagy meghalni! Nem nagyon kényelmes így egy ilyen dióhéjban lenni. A legénységi terem semmiesetre sem tánc terem és a levegő, amit az ember behel, nem hegyi levegő. Petróleum! Petróleum és megint petróleum! Milyen kapkodás van levegő után, amikor a hajó ismét magasba száll.

Tíz napig voltunk uton. Nem tudtuk, hová megyünk. A halálba, vagy a győzelembe.

telező bejelentése a községekben újból és gyakorta dobszó utján közzéteendő, valamint az is, hogy az eltitkolások szigorúan lesznek büntetve és hogy az eltitkolók, továbbá aki az övrendszabályokat megszegi és az elrendelt fertőtlenítést nem viszi keresztül, kórházba lesz szállítva. Az természetes, hogy a kényszergyógyítás felmerülő esetekben el fog rendeltetni. A közegészségügyi, illetve járványbiztonságoknak már megalakulva kell lenniük.

Ami az elkülönítést illeti, az több szobás házban könnyen keresztülvihető, azonban ilyennél is a helyi viszonyok (építési, családi, gazdasági stb.) a döntők. Egy szobás házban a hozzátartozók távolíthatók el természetesen fertőtlenítés után és elkülönítve megfigyelés alatt tartandók. Erre a célra a beteg rokonainak a lakásai vehetők esetleg igénybe, ha alkalmas helyiség nincsen s ezért azokhoz kell fordulni. Előző rendeletek szerint az iskolák is felhasználhatók.

Azt újból is kívánom hangsúlyozni, hogy a köztisztaságnak minden vonalon leendő fentartásáról lelkiismeretesen gondoskodni kell és a felügyeletet gyakori helyszíni vizsgálatokkal kell teljesíteni, az utak árcai kitisztogatásának, a felmerülő szükséghez képest mindenkor, nehogy azokban az esőle és a kifolyó trágyalé büzt árásszon. A kutak keresztpántos közös merítő edényekkel felszerelve legyenek, környékük pedig kellő módon feltöltve legyen. A húskimérésre szolgáló eszközök és helyiségek, a korcsmák stb. helyiségei és árnyékszék állandóan tisztán tartassanak.

A lakosságnak tudomására adandó, hogy kikhez forduljon a községben az, aki koleragyanus betegségbe esett; az előljáróság pedig utasítandó, hogy ily megbetegülésekről a társadalmi, egészségügyi szolgálat ellátá-

Többet magam se tudok." — mondta a parancsnokunk. Több más tengerelattjáróval indultunk el. Kezdetben együtt haladtunk, később elváltunk egymástól. Az U. 15.öt nem láttuk többé, elpusztult az ellenség előtt. Végig haladtunk az egész angol parton. Időnként viz alatt. Hat órai munka és hat órai alvás. Tíz napon keresztül. Komandó az nincs. Az ember nem hall mást, mint lármát. Olyan az ember, mintha siket-néma volna. A szemünkkel hallottunk, a kezünkkel és lábunkkal beszéltünk. Ahogy jól esik. Egy könnyed rugás ezt jelenti: »Te vigyázz! Oda nézz! A mairóz mondani akar valamit.« Pokoli sok munka van, főleg olyankor, ha a hajó viz alatt mén. Mindenkinek a helyén kell lennie.

Igy ment ez napokon át. Majd lent, majd fent. Ez volt az egyetlen változatosság. Néha néha egy kis szenzáció is volt! Mindegyikünk elhagyhatta egy pillanatra a helyét és rövid pillantást vehetett a peris-kop-on át. Ez volt életem legszebb látvány! Odafent, mint békés bárány-csorda, hevert egy angol hajóraj. Gondtalanul pihentek, mintha nem is volna a világon páncélba bujtatott német tengeri farkas.

Két óráig álltunk itt előőrsként a viz alatt. Könnyen lehozhattunk volna magunkhoz egy nagy páncélost. De nem szabadott, patrull voltunk. Hajónknak tovább kellett mennie. Hogy érezhette magát parancsnokunk? Oly közel az ellenséghez, mégsem dolgozni!

sára kijelölteket azonnal értesítse s azok segélyét, közreműködését kikerje.

A leiratnak magasztos céljához illő fogyanatosítását várva, számítok arra, hogy mindenki megteszi kötelességét s a miniszterelnök úr szava nem hangzik el eredménytelenül.

Megvagyok győződve arról, hogy a buzgalom, a kötelességtudás, pontosság és ahol kell, a járvánnyal való bátor szembeszállás terén is a községi előljárók fognak előljárni.

»Mire a lomb lehull...«

Vilmos Imperátor, a csuda, az akarat, a talpig-ember mondta ki ezeket a poétikus szavakat; mikor elment valamelyik seregét felkeresni, a táborban. Ő mondta: »Mire a lomb lehull fiuk, már ismét édes hazánkban leszünk mindnyájan!« ...

A csuda-ember, akinek utját mindenütt a diadal rózsái borítják, aki ujja alkotja a vén Európa térképét, aki olyan fejezetet írt be a világtörténelembe uralkodásával, amelynek fénye elhomályosítja minden elődjét a zseniális, a vaskezü, hős császár ilyen szépen, szeliden mintha csak poeta volna, igéri a harcban, tűzben megedzett erős katonáinak: »Mire a lomb lehull fiuk, már ismét édes hazánkban leszünk mindnyájan!« ...

Ugy hangzik ez a pár szó ott a tűzokádó vasszörnyetek egethasogató bömbölésében, az élet és halál viadal vagy kétségbeesés kiáltásai s a puskák ropogása, a gépfegyverek kattogásai között, úgy hangzik mintha valami messze tündérország ezüstcsengőcskéi csilingelnének össze, édes játszi dallamban s mintha az sok viszontagság, szenvedés, fáradság, küzdés, mind-mind megenyhülne, eltűnne ennek a finom kis ezüstcsengő játéknak szavától; hiszen nagy-nagy ígéret van benne, hiszen a csoda-embernek szivevágya is befoglalva és bentremeg minden katonának legtitkosabb óhajta imája titkos könyörgése minden: »Mire a lomb lehull fiuk, már ismét édes hazánkban leszünk mindnyájan!« ...

Adja meg a Hadak Ura, hogy ez az óhajta szószerint így teljesüljön, ahogy azt az Imperátor kimondta... s ha ő akarja, úgy is fog az lenni!

S teljesüljön ez az ígéret ne csak ott a német katonák között; de a mi katonáink is lássák megvalósulását ezeknek a szavaknak, s nekik is csilingeljen ott az agyudörgés, fegyvercsattogás közt fülkébe, tündérország ezüstcsengője, édes dallamos szavakba: »Mire a lomb lehull!«

Most száguldanak mindnyájan, s fizik az ellenséget aki megrontásunkra törekedett, — egyesült erővel, hősi bátorsággal. S ennek a bátorságnak nyomában, a diadal, dicsőség virágai fakadnak. És széles e világban bámulják az egyesült osztrák-magyar és német seregek vitéségét; lelkes harcát, erős akaratát. Ilyen lelkesedéssel csak az igazságot lehet harcba szállni...

És az idő szalad, szalad... gyors kerekei feltartóztatlanul görgetik az Örökkévalóságba egyik napot a másik után... s heteket, hónapokat... A világtörténelem ujjászfűletése pedig folyik egyre-másra... a legendák hősei küzdenek, fáradnak, nélkülöznek érte, de győzni fognak... s a legfényesebb fejezetek az övéké lesznek benne. S a messze utódok méltó büszkeséggel olvassák majdan, elődjek diadalát.

És mi, akik ezeket a rohanó eseményekkel teljes, nagy időket végig éljük s akiknek számára minden nap új meg új szenzációt hoz; s akik minden megújuló nappal: szilárdabb bizodalommal nézünk a Jövő elé, mely szédítően fényes perspektívákat nyit meg előttünk; mi halljuk-hallgatjuk a nagy-nagy ígéretet, a csupaember császár ajkáról, melyet katonáinak mondott, s melyet azok örömevesze közölték az otthonmaradottakkal:

»Mire a lomb lehull fiuk, addigra már édes hazánkban leszünk ismét, mindnyájan!« Tudott-e ennél szebben, poétikusabban igérni valaha ember a földön?

Az egész háború minden eseményei között ez az egy kapta meg legjobban a lelket. S a már majdnem egyhangúvá váló stílus — amelyen az eseményeket közlik, — szürkeségei között, mint finom rózsaszínű felhődarab, úgy lebbent a felszínre ez a mondás és ki-mondhatlanul jól esett a szemnek s a szívnek, ennek olvasása.

Milyen drága, finom poétás mondatba szedte ígéretét a mindenkitől bámult Imperátor, aki Európa sorsát intézi vas energiával. És mi megbizunk az ő ígéretében. S mindennapi imáink végéhez odacsatoljuk remegő, végyó kérésünket; úgy szépen finoman, poétásan, ahogy ő mondta: »Mire a lomb lehull...« Adja meg az Isten...

Németh Böske.

Ugy-e anyukom?

Ugy-e Anyukom,
Mit nekünk gyémánt és arany hegyek,
Ha kicsi fiunk buzakék szeme
Pajkosan ránk nevet.
Mi boldogok vagyunk, ugye nagyon,
Ha kicsi fiunk tipegve gügyög
A kérek asztalon.
S nincsen se gondunk, nincsen se bajunk,
Ha kicsi fiunkkal úgy estetajt
Mókázunk, mulatunk.

Ugy-e Anyukom,
A zöld mezőn, a kéklő ég alatt
A kis fiunk már lesi, követi
A szálló madarat.
A szegénységünk nem fáj minékünk,
Mert kis fiunkkal áldottabbak mi
Már nem is lehetünk.
A mások selyme nemfáj teneked,
Hisz mindent pótol, mindent minékünk
A csöpp Miklós gyerek.
Ugy-e Anyukom.

Peterdi Andor.

H I R E K.

Süvegh János elmegy.

Köztudomású már a hivatalos lapközleményekből, hogy járásbíróságunk vezető biráját a szolnoki járásbíróság élére helyezték át és ezzel a legnagyobb magyar járásbíróságok egyikének vezetőjévé lett.

Ha az egész világot izgalomban tartó háború nem foglalná le mindenki egész érdeklődését, akkor ez az áthelyezés városunk életében igen jelentős eseményként jelentkezne, mert Süvegh János hosszú itt működése alatt városunk közéletének is igen jelentős tényezőjévé lett. Bizonyára meg fogja találni azonban városunk iránta mély-séges tisztelettel és őszinte vonzalommal viseltető társadalma még a mai rendkívüli viszonyok között is a módot, hogy kifejezésre juttassa Süvegh János iránt érzett ragaszkodását és távozása feletti őszinte sajnálkozását.

Midőn itteni hivatali állásától való felmentésének hírt vettük, a természetes emberi önzés elnyomta bennünk az ő jelentős előlépése feletti örvendezés érzéseit és csak a távozásával minket érő veszteség sulya fejlődött ki érzésünkben. Süvegh János mintaképe volt egész itteni működése alatt a jó bírónak és a jó embernek. Ez a két sajátság pedig — bármennyire feltételezi is egymást — mégis ritkán találkozik, még ritkábban olyan mértékben, amilyenben e sajátságokat ő benne ismertük és szerettük.

Ha voltak esetek bírói működése közben, mikor a rideg jogszabály parancsolta rendelkezések nem egyeztek meg az ő mélyen érző lelke által sugallt rendelkezésekkel és neki az utóbbiakat alá kellett rendelnie az előbbieknek, azok neki valóságos szenvedést okoztak és nem kimélt semmi fáradságot, hogy az élet ezer változatú körülményei

közben a érdeket lító mélt.

Munká felül em ságérzet párosult és munk denkivel előzőken szolgálta ügyvéd és ezért ban a le róságok társai és ködése l mégis az den kivá megterer

Az eg rendű és nálkozás: tel kiséri távozása hogy a történt k ben előn ott a mi sabb mű állásiban

Az itte Antal ki mindann átjuk Sü lelkében melyek a jának f egész me bíróságun

Távozo egész kö még hos ködéshéz új székh jutalmaz hosszabb sággal.

— Új üresedett járásbíró Koriolán lyezte át.

— Az városunk csapat se halotról halálát je ellen viv Ferenc, ő életét áld ütközetbe juk, azt s lomra te sirhalma ténétében emléke n harcosok a szebb mentésée oltarán. zönsége l ségünkne családív gyermeké ládfó hal zésekkel, mert a s munkát s könsége fia család gére fog kiadóhiva

közben a méltányosság, a minden ellentétes érdeket a lehető legjobb módon kiegyenlítő méltányosság elvét érvényre juttathassa.

Munkásságában az emberi önzésen messze felül emelkedő belátás és mélységes igazságérzet volt mindig vezető elve. Ezekkel párosult sokszor szinte csodálatos energiája és munkaszeretete, hangyaszorgalma és mindenivel szemben mindig szolgálatra kész előzékenysége. Ezért lehetett nálunk a jogszolgáltatás két faktora, a bíróság és az ügyvédi kar között olyan ideális jó viszony és ezért lett ez a bíróság az egész országban a legszebben és legjobban működő bíróságok egyikévé. Igaz, hogy ebben bírótársai és a hivatalnoki kar kitűnő összeműködése lényeges segítségére volt neki, — mégis az itteni bíróságnál fennálló és minden kívánalmat teljesen kielégítő állapotok megteremtése és fentartása az ő érdeme.

Az egész járás közönségének minden rendű és rangú minden tagja egyenlő sajnálkozással látja távozását, egyenlő szeretettel kíséri őt új állásába. Sajnálkozásunkat távozása felett csak az a tudat enyhíti, hogy a szolnoki járásbírói vezetőjévé történt kinevezése részére minden tekintetben előnyös, mert kiváló bírói tulajdonságai ott a mienknél kétségkívül sokkal hatalmasabb működési teret nyerne és hogy itteni állásában méltó utódja lesz.

Az itteni járásbírói vezetője Csonka Antal kir. járásbíró lesz, akinek kezében mindannyian bizalomteljes nyugodtsággal átjuk Sűvegh János örökét, akinek bírói lelkében megvannak mindazok a sajátosságok, melyek a bíróságunk mostani kiváló színvonalának fentartására szükségesek. Lelkünk egész melegevel üdvözljük Csonka Antalt bíróságunk élén.

Távozó járásbíróinknak pedig járásunk egész közönsége nevében kívánjuk, hogy még hosszú és sikereiben gazdag bírói működéshez adjon neki a kegyes Gondviselés új székhelyén teljes testi és lelki erőt és jutalmazza őt meg lelkének jóságáért minél hosszabb és zavartalanabb családi boldogsággal.

— Új bíró. A járásbírói állásra Csonka Antal vezető járásbíró mellé az igazságügyminiszter Orel Koriolán dr. szilágycehi kir. albirót helyezte át.

— Az első sűmegi halott. A mi kis városunk derék katona fiait közül egész kis csapat sebesült telt már ki, mikor az első halottról a hír megérkezett. Sári Ferenc hősi halálát jelenti a hadvezetőség. Az oroszok ellen vívott titáni küzdelemben esett el Sári Ferenc, ő az első hős fia városunknak, aki életét áldozta fel hazájáért. Mikor, melyik ütközetben érte el őt a dicső halál, nem tudjuk, azt sem tudjuk, hol tették örök nyugalomra testét, — de ha nem is emelkedik sirhalma felett emlékkő, mégis városunk történetében fel lesz jegyezve örök időkre dicső emléke mint első azok között a hőslélekű harcosok közt, akiket Sűmeg város áldozott a szebb jövőért, a drága magyar haza megmentéséért a világtörténelem legnagyobb szerű oltárán. A hős dicső emlékét városunk közönsége kegyeletesen őrizni fogja, de közönségünknek súlyos kötelessége van a hős családjával szemben is. Sári Ferencné két gyermekével együtt nemcsak a fenntartó családfő halála miatt szenved, hanem nélkülözésekkel, nyomorúsággal is küzd, különösen mert a szerencsétlen aszony betegsége miatt munkát sem vállalhat. Városunk jólelkű községe — bizton hisszük — nem fogja hős fia családját nyomorban hagyni és segítségére fog sietni. Pénzbeli segítség közvevitésére kiadóhivatalunk szívesen vállalkozik.

— Adjunk a beteg katonák ápolására. A sűmegi vöröskereszt egyesület megkeresése eredményes. Báró Hornig Károly biboros megyés püspökünk nemcsak helyet ad, fát, hogy a beteg katonák ne fázzanak, hanem élelmezésre 1000 koronát is kegyeskedett rendelkezésünkre bocsájtani. A rezidenciában 25 beteg számára kényelmes berendezés készen van. Kérélmünkre az országos vöröskereszt központi igazgatósága Budapestről készletünk kiegészítéséhez megfelelő fehérneműt szép mennyiségben küldött. Fehérneműféléit adott még: özv. Kijátz Gyuláné, Betlehem Vendelné. Dr. Kellemen Károlyné a jótékony nőegylet által felajánlott 1000 koronából 200 koronát már kiadások fedezésére átadott özv. Riszner Ferencné intézkedésbe vette. — Hettyei Endre 20, Vég József dr. 8, Mayer Ferenc 3 koronával gyarapították pénztárunkat. E lap múlt számában említettük, hogy Deákiból is érkezett élelmiszer. Most jutott tudomásunkra, hogy Pöldes Győző neve a nemes emberbarátnak, aki a jóakarókat maga köré gyűjtve adományait hozza szállításra. F. évi október 10-től terményekben kaptunk a következőktől: Bene Mátyás, Molnár Jánosné, Beck Ignác, Dehény Józsefné, Kovács Izidor, Marton Károlyné, Linter Gyuláné (Ukk) gyűjteménye és adománya, Nyírád község adománya, Sűvegh Jánosné, Pfeiffer Izsák, Eitner Jenőné, Bárányiné, Reichné, Jung Gyuláné, Német Mihályné, Fejes Lajos. — Hála telt szívvel köszönjük meg a szenvedő katonáknak nyújtott segélyt főmagasságú báró Hornig Károly biboros püspök úrnak e helyen is, valamint mindan adakozónak. A jötevők neve egyben fog ragyogni, mert hiszen az igaz szeretetből eredt adomány, mint jó cselekedet siron túl kísér bennünket. A vöröskereszt egyesület nevében: Bánfi Alajos, Scholtz Károlyné elnökök, özv. Tóth Lajosné pénztáros.

— Értesítés. A jót. nőegylet, az izr. nőegylet, az Erzsébet egyelet és a vöröskereszt egyesület részéről a Hadsegélyzőbe küldött hősipkák, védők, melegruhák stb-ért a következő válasz jött: A m. kir. honvédelmi miniszterium hadsegélyző hivatala megkapta adományát, amelyért fogadja hálás köszönetünket. A Hadsegélyző Hivatal vezetője: Kirchner Alfonz cs. és kir. altábornagy. — Felkerem a t. hölgyeket, akiknél még hősipka, térdvédő, csuklódvédő, haskötő munkában van, vagy egyéb meleg ruha, sziveskedjenek azt mielőbb hozzám küldeni (állami realiskola), hogy a csomagolást, szállítást mielőbb folytathassam. — A tudósító Iroda őszinte részvétellel tudatta, hogy a sűmegi illetőségű Sári Ferenc a 48. gyalogezred harcossa hősi halált halt a csatatéren. Özvegyének adakoztak: Lukonich Gábor 2 K, Riszner Ferencné 1 K. — A sebesültek számára adakoztak: Bozzay Jánosné (Halastó) szarvas-hus. Oszkai Jánosné hagyma, burgonya, Rédei Zsigáné tojás, Barkóczy Károlyné és Kaufmann Józsefné fehérnemű. A kezén sebesült nagybeteg Csoszics Tivadarnak adott: Lukonich Gábor dr. 1 K, Pressing János 2 K, Mojzer Margit 2 K. — A háborúba vonultak családjainak támogatására aláírt összeget október hóra befizették: Fürst János dr., Sűvegh János, Sólyomy Tivadarné, Tóth Lajosné, Krisztinkovich Józsefné, Csonka Antalné, Kirthy Jánosné, Gellért Samu dr., Izr. hitközség, Márkus Ignác, Éles Károly, Horváth Gábor, Farkas Istvánné, Böhm Pál, Lustig Károly, Ertssy Gyula, Dehény József, Csorny Mariska, György Elekné, Pfeiffer Izsák dr. Gellért Mór, Olty László dr., Gellért Ferenc. — Adományok: Pressing János, Sűmegi Ika 1-1 K. Dr. Kellemen Károlyné biz. társelnök.

— Polgári őrségünk megalakulóban. Járásunk főszolgabírája által a polgári őrség

megalakítása iránt kiadott lelkes felhívásnak meg van a kívánt eredménye. Kilencven jelentkező van, akik közül az alkalmasakat a főszolgabíró úr fogja kiválasztani. Az anyag tehát készen várja a belügyminiszteri engedély megérkezését. Ha az engedély megjön, a végleges megalakulás a szükséghez képest azonnal megtörténik, az alkalmasok találtak leteszik a kívánt esküt és a polgári őrség működésbe lép.

— A kör székházának avatása. A sűmegi polgári önképző kör díszes székházának épülete teljesen elkészült. A kör tegnap ideiglenes helyiségéből, a Kisfaludy szálló nagytérmeből át is költözött új otthonába. A kör székházának megnyitására nagyszabású avató ünnepet tervezett, azonban a háború miatt ezt elhalasztja s csak kisebb családi ünnepet nyitja meg új otthonát. Ma reggel 9 órakor a kör tagjai misére vonulnak le a plebánia templomába, mise után a székház pompás dísztermében gyűlekeznek, az ének- és zeneegyesület férfikara elénekeli a Himnuszt, Eitner Zsigmond orsz. képviselő pedig avató beszédet mond. A kör a közönséget is szívesen látja ünnepén.

— Orosz katonatisztek Sűmegre. A hadvezetőség kiküldött Sűmegre egy hadnagyot, aki 20 orosz katonatiszt ellátására már megállapodott Mesterházy Sándor vendéglőssel. A katonatisztek, — akikről nem tudjuk, hogy sebesültek-e vagy sem, a napokban fognak Sűmegre érkezni.

— A sebesültek hozzátartozói kedvezményes vasuti jegyet kapnak. A kereskedelmi miniszter azzal a tervvel foglalkozik, hogy a sebesülteket meglátogató és kísérő hozzátartozóknak félárú jegyet ad a Máv. vonalain. A terv megvalósítását csak az késlelteti, hogy e tervet az osztrák vasuti miniszteriummal együtt kell megoldani, mivel sebesülteink egyrésze osztrák területen van ápolás alatt.

— Milyenek a komitácik és a szerb katonák? Egyik nagykanizsai lapíróunk a napokban Nakanizsán átutazó fogoly komitácikat és szerb katonákat a következőképpen jellemzi: »Harminc komitácis utazott keresztül Nagykanizsán még vagy hetven rendes katona társaságban. Különbséget ugyan nem lehet tenni köztük, de tettek ők maguk mert retentelenen megvetik egymást. A rendes szerb katona csúrhének mondja a komitácit, ez pedig gyávának tartja a másikat. Egyebekben nem különböznek, egyforma nyomorult állapotban vannak valamennyien. De milyen ez a nyomor... Amit nálunk baromi nyomor-nak neveznek, az krózi luxus és pompa, ehhez hasonlítva. A kiéhezettségnak, a le-rongyoltságnak, a lelki szűkölködésnek és a szellemi nyomorúságnak valami hihetetlenül és utólréhetetlenül magas foka revetálódott előttünk e szegény, sajnálatraméltó és emberinek csak szájalomból nevezhető lények láttára. És eszünkbe kellett, hogy jusson el-lenségeink büszke jelgéje; ez a háború a nyugati kultúra háborúja a hunnok és a barbárok ellen, akik mi lennénk.

— A kozák feje. Magyar huszárok kergettek egy csomó kozákokat. A shrapnell elvitte a fejét egyik kozáknak, de az nem bukott le azonnal a lörről, hanem pár pillanatig úgy nyargalt mintha oda lett volna szögeztve. Egy jó humorú huszár tréfásan rákiáltott e fej nélkül vágatód kozákra: — Hé-kás, nem látod, hogy leesett a fejed?

Pelelős szerkesztő: Gellért Samu dr.

Szerkesztőtárs: Németh Böske.

Laptulajdonos és kiadó: Horvát Gábor.

Berson

Summivarcók
a legjobb

Gulliver

A prima
kaucsuk
cipősarok

kaucsuk sarkok
királya

csodálatos olcsó, mert kizsukból készült.

Sirolin
"Roche"

orvosi ajánlás a légzőszervek
mindennemű megbetegedése ellen

tüdőbetegségek,
gégehurut,
szamárhurut,
gyermekgörcvénykórja ellen.

Kapható minden gyógyszerárban
egy üveg és 6 koron

TÉRKÉP

a teljes harcterről darabonként

1 K 60 f.

Kapható HORVÁT GÁBOR

könyvkereskedésében.

PAPIR szalvéták

fehér és színes
100 darab K 1:50-től
K 3:50-ig.

Kapható: Horvát Gábor
papirkereskedésében Sümegen.

Levélpapírújdonságok

dús választékban

kaphatók: Horvát Gábornal, Sümegen.

VERSENYÁRUHÁZ SÜMEGEN.

Gold Teréz

ajánlja a mai kornak megfelelő ujonnan berendezett üzletét, ahol a legjobb minőségű és legdivatosabb cikkek kaphatók. Allandó nagy raktár uri, női és gyermekcipőkben, legfinomabb uri kalap és sapkákban, férfi és női fehérneműekben. Divatos nyakkendők, gallérok, kézelők hozzávaló gombokkal. Nagy választék divatos férfi, női és gyermekzsebkendőkben, harisnyákban és keztyűkben. Legújabb divatu csipkegallérok és sálók. Nagy választék mindenféle kötényekben, klott és karton alszoknyákban. Esernyők, piacitáskák, ridikülök, erszények, szappanok és illatszerrek nagy választékban és legolcsóbb árban kaphatók.

A legjobb gyártmányú uri kalapok!

Uri és női cipők.

Házi cipők!

APOLO

mozgófényképszínház & Ramassetter-utca.

megnyílik!

?

Nyomatott Horvát Gábor gyorsajtóján Sümegen.

XX

S

Sümeg

An

Szab

egy kil

Azt mo

lem sz

falevel

alapjait

halnak,

szállan

és bec

den aj

lament

gább?

mor d

a sziv

egy h

s egy

meg t

a völ

rende

virágo

ha gy

kal ve

Ezér

szinét

jár ár

tárgya

hoz

a toj

százal

hog

hatvan

Akil

A ka

kák ac

kezébe

Kinek

köive.

telessé

elégede

jókedvt

Krassn

ról, Ko

csupa

bergiek

vonulta

a goly

A se

indulás

lyóbis

vér ne

kötözte

sok, a

rel a k

rék na

ban?

És i

hittet

Bán

mai v

zólnak